

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการสร้างความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพลับหวาน เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพลับหวาน และเพื่อนำเสนอรูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพลับหวาน โดยยึดแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2529 กระทรวงศึกษาธิการ ในกิจกรรม 4 ด้าน คือ ด้านการเยี่ยมบ้าน ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณี ด้านการบริการและพัฒนาชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์ และความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น

วิธีดำเนินการวิจัย เป็นการศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาข้อมูลจากการสังเกต สัมภาษณ์ วิเคราะห์เอกสาร เพื่อให้ได้ข้อมูลดังนี้ สภาพบริบท (Context) การสร้างความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพลับหวาน โดยศึกษาโครงสร้างการสร้างความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพลับหวานและสภาพการดำเนินงานการสร้างความสัมพันธ์ชุมชน ศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาการสร้างความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพลับหวาน โดยใช้การสัมภาษณ์ สังเกต วิเคราะห์เอกสาร กลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู กรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง จำนวน 20 คนแยกได้ดังนี้ ครูผู้สอนเป็นตัวแทนครูในโรงเรียน 8 คน กรรมการสถานศึกษาเป็นตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านเนินพลับหวาน 4 คน ผู้ปกครองเป็นตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนบ้านเนินพลับหวาน 8 คน หลังจากได้ข้อมูลแล้วนำข้อมูลมาสรุปแนวทางการพัฒนารูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ชุมชน จากปัญหาสาเหตุของปัญหาการสร้างความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียน และจัดสังเคราะห์พัฒนารูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพลับหวาน

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพลับหวาน

1.1 ด้านการเยี่ยมบ้าน การปฏิบัติกิจกรรมในด้านนี้ คือ กิจกรรมที่โรงเรียนได้จัดให้มีการเยี่ยมบ้านอย่างสม่ำเสมอ มีการวางแผน ดำเนินการ ประสานงานและรับฟังความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

ปัญหา คือ การมองไม่เห็นความจำเป็นในการกำหนดรูปแบบหรือแนวทางในการประสานงานโดยผ่านคณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง พบว่า ครู กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง มีโอกาสในการพบปะหรือร่วมประชุมปรึกษาในการวางแผนน้อยมากและ ผู้ปกครองส่วนมากไม่ให้ความสำคัญในด้านการหารือ หรือพบปะพูดคุยแสดงความคิดเห็น ทั้งนี้เนื่องจากชุมชนไม่ให้ความสำคัญในด้านวางแผนร่วมกันระหว่าง ครู กรรมการสถานศึกษาและ ผู้ปกครองนักเรียนในชุมชนส่วนมากใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพ

แนวทางการพัฒนา คือ โรงเรียนต้องวางแผนงานร่วมกันโดยเชิญผู้ปกครองมาร่วมประชุมหารือในช่วงเวลาหลังจากกลับจากการประกอบอาชีพโดยเฉพาะผู้ปกครองที่เป็นผู้ชายทั้งนี้เพื่อที่จะได้ร่วมหารือ เสนอข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และวิธีการต่างๆในการดูแลนักเรียนในปกครองของตนเองร่วมกับครูในขณะที่อยู่บ้านและรับฟังความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับนักเรียนที่อยู่ในการปกครองของตนในขณะที่อยู่ในโรงเรียน จากนั้นทางโรงเรียนจะเก็บรวบรวมข้อเสนอแนะ ประสบการณ์ ที่ได้ร่วมหารือ ทำการเรียบเรียงและจัดทำเป็นระเบียบปฏิบัติร่วมกัน มีการกำกับติดตามการปฏิบัติตามระเบียบที่ปฏิบัติร่วมกัน โดยการส่งข่าวสารในรูปแบบของจดหมาย รายงาน หรือหารือเมื่อมีโอกาสพบปะกัน เมื่อลงมือปฏิบัติการไปได้ 1 เดือน ก็จะมีการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งของผู้ปกครองนักเรียนในส่วนที่อยู่ที่บ้านและในส่วนของครูที่อยู่ในโรงเรียน แล้วนำไปสรุปร่วมกันเพื่อหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาต่อไป

1.2 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณี การปฏิบัติกิจกรรมด้านนี้ คือ การให้ความร่วมมือกับชุมชนในงานเทศกาลต่างๆอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมประเพณี มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และเป็นพลเมืองดีของชาติ สรุปได้ดังนี้

ปัญหา คือ การไม่เห็นคุณค่าและไม่ได้คำนึงถึง ด้านวัฒนธรรมและประเพณีว่าทำสิ่งเหล่านี้แล้วจะเป็นอย่างไรในอนาคตหรือมีการกระทำตามอย่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากวิถีทางในการดำรงชีวิตและวัฒนธรรมทางศาสนามีสืบทอดกันมา ประกอบกับการได้รับการศึกษาน้อย

แนวทางการพัฒนา คือ ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีว่าเกิดประโยชน์อย่างไร โดยการร่วมกันจัดกิจกรรมให้ชุมชนร่วมมือกับทางโรงเรียนเช่น การทำความสะอาดสถานที่ประกอบศาสนกิจของชาวมุสลิม รมรงค์ทำความสะอาดบริเวณที่เป็นที่อยู่อาศัยแล้วจัดให้มีการตรวจเยี่ยมของอนามัยทั้งนี้ต้องให้ความรู้เพื่อให้โทษที่เกิดจากความสกปรกซึ่งเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค จากนั้นก็จัดอบรมทางวิชาการด้านอนามัยเพื่อให้กลับไปดูแลสุขภาพที่อันเป็นสาธารณประโยชน์มีการแต่งตั้งกรรมการโดยมอบความสำคัญเหล่านี้ให้ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการหลังจากมีการดำเนินการควรมีการยกย่องชมเชยให้รางวัลแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน

1.3 ด้านการบริการและพัฒนาชุมชน การปฏิบัติกิจกรรมด้านนี้ คือ การบริการชุมชนในอันที่จะเป็นการพัฒนาร่วมกันทั้งสองฝ่ายอย่างเต็มกำลังความสามารถของโรงเรียนรวมทั้งการปรึกษาหารือ การใช้อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆที่ชุมชนมีความต้องการใช้ สรุปได้ดังนี้

ปัญหา คือ ชุมชนเข้ามาใช้บริการจากทางโรงเรียนในด้านต่างๆน้อยมาก ประกอบกับความเชื่อทางศาสนาเช่น งาน ชาม ร่วมกับคนที่นับถือศาสนาอื่น ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ปกครองใช้เวลาในการประกอบอาชีพเป็นส่วนใหญ่ และมีแหล่งที่ให้บริการที่อยู่ใกล้เคียงกันอยู่แล้ว

แนวทางการพัฒนา คือ ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบข่าวสาร โดยให้นักเรียนเป็นผู้สื่อความหมายของข่าวสารเช่น อ่านให้ผู้ปกครองฟังและซักถาม ซึ่งจะทำให้เข้าใจในการพัฒนาร่วมกับทางโรงเรียน จากนั้นโรงเรียนจะดำเนินการขอความร่วมมือในการพัฒนาสาธารณประโยชน์ร่วมกันเมื่อมีโอกาส หรือโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางชุมชนจัดขึ้น เช่น พัฒนาบ้านตามโครงการปลอดลูกน้ำยุงลาย เพื่ออนุรักษ์ป้องกัน โรคไข้เลือดออก งานเทศกาลทางศาสนาอิสลามที่มัสยิด งานแต่งงานตามบ้าน งานวันเฉลิมพระชนมพรรษา เป็นต้น เปิดบริการห้องสมุดบริการผู้ปกครองในวันหยุดหรือช่วงเวลาหลังจากเสร็จภารกิจประจำวัน

1.4 ด้านการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น การปฏิบัติกิจกรรมด้านนี้คือ การเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้แก่ชุมชนและสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่นสรุปได้ดังนี้

ปัญหา คือ ไม่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร และตารางการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน ทั้งนี้เนื่องมาจาก การขาดบุคลากรในโรงเรียนเป็นจำนวนมากจึงไม่สามารถบริการข่าวสารได้สม่ำเสมอ อีกทั้งผู้ปกครองไม่ได้รับการศึกษาน้อยจึงทำให้อ่านหนังสือไม่ได้

แนวทางการพัฒนา คือ วางแผนปฏิบัติงานทางด้านการประชาสัมพันธ์โดยปรับอัตรากำลังที่ขาดแคลนอย่างมากเพื่อแบ่งเวลาในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมและวางแผนการออกเยี่ยมบ้านโดยจัดทำกำหนดการออกเยี่ยมบ้านที่ชัดเจน จัดทำแผนการปฏิบัติการทั้งปีการศึกษา ควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่ได้วางแผนไว้ มีการกำกับ ติดตามการปฏิบัติพร้อมทั้งมีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

2. การพัฒนารูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพลับหวาน ได้ยึดแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2529

กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งครอบคลุมกิจกรรม 4 ด้าน จากการศึกษาปัญหาโดยการสัมภาษณ์ สังเกต และวิเคราะห์เอกสารของโรงเรียน ได้พบปัญหาของแต่ละด้าน จึงเสนอขั้นตอนในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการเยี่ยมบ้าน ปัญหาที่พบ คือ การมองไม่เห็นประโยชน์ที่เกิดจากการวางแผนร่วมกัน ทำให้มีโอกาสมพบปะกันน้อยมากระหว่างผู้ปกครองและครูจึงไม่เกิดปฏิสัมพันธ์ต่อกันและความ

ร่วมมือในการทำงานต่างร่วมกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากการผู้ปกครองส่วนมากใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะผู้ปกครองที่เป็นผู้ชายซึ่งเป็นไปตามหลักการทางศาสนาที่ต่อต้านเลิ้งภรรยา

รูปแบบการพัฒนา คือ เชิญผู้ปกครองมาร่วมประชุมในช่วงเวลาว่างจากการประกอบอาชีพ เพื่อแสดงความคิดเห็นร่วมกันแล้วนำมาเรียบเรียงเป็นข้อปฏิบัติร่วมกัน มีการปฏิบัติ กำกับติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

2.2 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณี ปัญหาที่พบคือ การขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง เห็นได้จากการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง จำทำให้ไม่เห็นคุณค่า ทั้งนี้เนื่องมาจาก วัฒนธรรมทางศาสนาที่ในชุมชนนับถือ ประกอบกับการได้รับการศึกษาน้อยมาก

รูปแบบการพัฒนา คือ ให้ความรู้ความเข้าใจในการรักษาวัฒนธรรมและประเพณี จัดกิจกรรมให้ชุมชนร่วมมือ มอบความสำคัญให้ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการ มีการยกย่องชมเชยให้รางวัลแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน

2.3 ด้านการบริการและพัฒนาชุมชน ปัญหาที่พบคือ ไม่มีผู้ปกครองเข้ามาใช้บริการในการปรึกษาหารือกับทางโรงเรียน มีการมาเข้ารับบริการด้านอาคารสถานที่ที่เป็นบางครั้ง บางคราวส่วนมากจะเป็นมัสยิด ทั้งนี้เนื่องมาจากมีวัฒนธรรมประเพณีของชาวมุสลิมที่รักในหมู่พวกที่นับถือศาสนาเดียวกันจะไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้ที่นับถือศาสนาอื่น และแหล่งที่ให้บริการที่อยู่ใกล้ (มัสยิด) ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว ได้รับการศึกษาน้อยจึงทำให้ไม่สามารถอ่านหนังสือในห้องสมุดได้

รูปแบบการพัฒนา คือ ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบข่าวสารโดยให้นักเรียนเป็นผู้สื่อสารทางภาษาให้แก่ผู้ปกครองได้แก่การอ่านให้ผู้ปกครองได้รับฟังในข่าวสาร จัดบริการห้องสมุดในช่วงที่ว่างเว้นจากการทำงานหรือในวันหยุด เชิญชวนร่วมพัฒนาสาธารณประโยชน์ร่วมกันเมื่อมีโอกาส เช่นในวันสำคัญ งานเทศกาล ต่างๆ

2.4 ด้านการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ปัญหาที่พบด้านการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น คือ มีภารกิจมากในการจัดการศึกษาที่อยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนประกอบกับการขาดอัตรากำลังในโรงเรียน ทำให้ไม่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลข่าวสาร ขาดการจัดกำหนดการในการออกเยี่ยมนักเรียน ทั้งนี้เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521(ปรับปรุง 2533) เป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544และขาดอัตรากำลังครูจำนวนมาก

รูปแบบการพัฒนา คือ วางแผนปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์โดยปรับอัตรากำลังที่ขาดมาตามแบ่งเวลาในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมและวางแผนการออกเยี่ยมบ้านโดยจัดทำกำหนดการออกเยี่ยมบ้านอย่างชัดเจน จัดทำแผนปฏิบัติการตลอดปีการศึกษาควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน มีการกำกับ ติดตามการปฏิบัติ มีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

อภิปรายผล

จากการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพลับหวาน มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

1. ด้านการเยี่ยมบ้าน เป็นการปฏิบัติงานด้าน กิจกรรมที่โรงเรียนได้จัดให้มีการเยี่ยมบ้านของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการวางแผน ดำเนินการ ประสานงาน และรับฟังความคิดเห็นจากการวิจัยพบว่าผู้ปกครองไม่เข้าใจว่ามาประชุมในการวางแผนร่วมกันนั้นมีความสำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับตนเองอย่างไร มีโอกาสพบปะกับครูน้อยมากทำให้ไม่เกิดปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูและผู้ปกครองนักเรียนทำให้เกิดความร่วมมือด้านต่างๆน้อยมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปกครองส่วนมากใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพโดยอาชีพส่วนใหญ่เป็นอาชีพรับจ้างทั่วไปซึ่งไม่สามารถหยุดงานได้เพราะจะทำให้ไม่มีรายได้ในแต่ละวัน ประกอบกับยึดหลักตามวัฒนธรรมทางศาสนา โดยมีการทำละหมาดวันละ 5 ครั้ง เป็นช่วงเวลาดังนี้ 05.00 น. 12.30 น. 15.30 น. 18.30 น. และ 20.00 น. ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ ประยูรศักดิ์ ชลาชนเดช (2539, หน้า 252) ที่กล่าวว่า ผู้ชายที่เป็นหัวหน้าครอบครัวต้องทำมาหาเลี้ยงภรรยาของตนเสมอ จึงมีแนวทางแก้ไข คือ วางแผนการประชุมร่วมกันเพื่อเสนอความคิดเห็นในการรวบรวมเป็นข้อปฏิบัติ สอดคล้องแนวคิดของ ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ และดิศพล พัฒน์พิชัยโชติ (2525, หน้า 770-77) ที่กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนควรเป็นแบบปฏิสัมพันธ์และทำได้หลายรูปแบบ โรงเรียนและชุมชนจะต้องร่วมมือกัน จึงจะทำให้เกิดความเจริญทั้งสองฝ่ายปฏิบัติการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและมีการปรับปรุงพัฒนา สอดคล้องกับทฤษฎีของ Deming ในคู่มือการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา (สมเดช สีแสง, 2539, หน้า 98-99) ที่ใช้วงจรการปฏิบัติงาน PDCA โดย P = วางแผนในขั้นตอนนี้มีการเชิญผู้ปกครองมาประชุม มีการเสนอความคิดเห็นร่วมกันระหว่างครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ในแนวทางการดูแลและปกครองนักเรียนหลังจากได้ข้อสรุปแล้วจัดทำเป็นระเบียบหรือข้อตกลงร่วมกันในการดูแลและปกครองนักเรียน, D = ปฏิบัติตามแผนในขั้นตอนนี้ นำข้อตกลงที่ได้เสนอความคิดร่วมกันมาปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อตกลง, C = ตรวจสอบ ในขั้นตอนนี้มีการ

ชักถาม สังเกตการณ์เปลี่ยนที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังจากนำข้อตกลงไปปฏิบัติ, A = ดำเนินการให้เหมาะสม ในขั้นตอนนี้สรุปการดำเนินการตามข้อตกลงเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาต่อไป

2. ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณี เป็นการปฏิบัติในการให้ความร่วมมือกับชุมชนในงานเทศกาลต่างๆ อนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมประเพณี มีความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และเป็นพลเมืองดีของชาติ จากการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีการดำเนินชีวิตอย่างปกติไม่มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ยกเว้นด้านการประกอบอาชีพ เห็นได้จากการสังเกตในภาคสนามที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่มุ่งทำมาหากินแบบเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เช่น รับจ้าง ค้าขายเล็กน้อย จึงทำให้ไม่เห็นคุณค่าและความเกี่ยวข้องกับตนเอง แนวทางแก้ไข คือ ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีว่าเกิดประโยชน์อย่างไร โดยการร่วมกันจัดกิจกรรมให้ชุมชนร่วมมือกับทางโรงเรียนเช่น การทำความสะอาดสถานที่ประกอบศาสนกิจของชาวมุสลิม รมรงค์ทำความสะอาดบริเวณที่เป็นที่อยู่อาศัยแล้วจัดให้มีการตรวจเยี่ยมของอนามัยทั้งนี้ต้องให้ความรู้เพื่อให้โทษที่เกิดจากความสกปรกซึ่งเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค จากนั้นก็จัดอบรมทางวิชาการด้านอนามัยเพื่อให้กลับไปดูสถานที่อันเป็นสาธารณประโยชน์มีการแต่งตั้งกรรมการโดยส่งเสริมให้ชุมชนเป็นผู้จัดกิจกรรมเอง หลังจากมีการดำเนินการควรมีการยกย่องชมเชยให้รางวัลแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน สอดคล้องกับแนวคิดของ วิจิตร อาวะกุล (2539, หน้า 268-269) ที่กล่าวว่า ให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามาร่วมหรือรับประโยชน์เช่นงานรื่นเริง ประเพณี มีการประสานงานร่วมกับผู้นำศาสนาอันจะเป็นผลส่งเสริมให้ชุมชนได้ซึมซาบรับเอาความรู้ ความเข้าใจในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี รวมถึงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และเป็นพลเมืองดีของชาติ

3. ด้านการบริการและพัฒนาชุมชน เป็นการปฏิบัติงานในด้าน การบริการชุมชนในอันที่จะเป็นการพัฒนาร่วมมือกันทั้งสองฝ่ายอย่างเต็มกำลังความสามารถของโรงเรียน รวมทั้งการปรึกษาหารือ การใช้สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ชุมชนมีความต้องการใช้ จากการวิจัยพบว่าการเข้ามารับบริการน้อยมาก สาเหตุเนื่องมาจากมีแหล่งที่ให้บริการอยู่ใกล้กับโรงเรียน แนวทางแก้ไข คือ ประชาสัมพันธ์ในรูปข่าวสารโดยใช้นักเรียนเป็นสื่อในการสื่อสารทางภาษา จัดบริการในช่วงที่ว่างเว้นจากการทำงาน พัฒนาสาธารณประโยชน์ร่วมกันเมื่อมีโอกาส เช่นงานเทศกาล ต่างๆ โดย สอดคล้องกับการประชาสัมพันธ์ หลักและการปฏิบัติ แนวคิดของ วิจิตร อาวะกุล(2539, หน้า 268) ที่กล่าวว่า ให้ประชาชนได้มีโอกาสใช้สถานที่ของโรงเรียน รวมทั้งเครื่องมือเครื่องมือที่พอจะเอื้อเพื่อ ได้ อันจะเป็นการร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นและมีความสัมพันธ์ต่อกันมากยิ่งขึ้น

4. ด้านการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น เป็นการปฏิบัติงานด้านการเผยแพร่ข่าวสารความรู้แก่ชุมชนและสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงาน สอดคล้องแนวคิดของ วิจิตร อาวะกุล (2539,หน้า 272) ที่กล่าวว่า เขียนบทความ เขียนข่าวคราว รับฟังความคิดเห็น เพื่อแก้ไขกิจการของโรงเรียน จากการวิจัยพบว่า ปัจจุบันโรงเรียนเปิดสอนตั้งอนุบาล ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น มีนักเรียน 1,353 คน บุคลากร 36 คน (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2546)ตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูต้องมียุทธศาสตร์ 65 คน ทำให้ขาดอัตรากำลังครูจำนวนมากถึง 29 คน ประกอบกับอยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร จากหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ปรับปรุง 2533) เป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 จึงไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ แนวทางแก้ไข คือ วางแผนการประชาสัมพันธ์และออกเยี่ยมบ้าน ปฏิบัติตามแผนโดยจัดตั้งทีมงานทางด้านการประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะ มีการกำกับ ติดตามการปฏิบัติ ประเมินการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป สอดคล้องทฤษฎีของ Deming อ้างในคู่มือการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา (สมเดช สีสอง,2539 หน้า 98-99)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นควรให้มีการพัฒนาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยแบ่งออกเป็น

4. ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการเยี่ยมบ้าน โรงเรียนควรให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองถึงประโยชน์ของการมาร่วมประชุมปรึกษาหารือหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆมาทำอะไร ประโยชน์ที่ทำแล้วเป็นอย่างไรผลประโยชน์ที่ได้รับหลังจากที่มาร่วมประชุมปรึกษาหารือแล้วลงมือปฏิบัติสำเร็จจะเกิดขึ้นกับใคร

1.2 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณี โรงเรียนควรให้ความรู้ในการปฏิบัติตามหลักศาสนาพร้อมทั้งการผสมผสานในการปฏิบัติตามหลักศาสนาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

1.3 ด้านการบริการและพัฒนาชุมชน โรงเรียนทำความเข้าใจกับผู้ปกครองว่าโรงเรียนเป็นสาธารณสมบัติทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกันควรสำนึกในตนเองว่ามีสิทธิ์ที่จะเข้ามาใช้สถานที่ รวมทั้งการใช้วัสดุอุปกรณ์ พร้อมทั้งพัฒนาเพื่อรักษาสาธารณสมบัติอันเป็นส่วนรวม

1.4 ด้านการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น โรงเรียนควร ให้ผู้ปกครองเข้าร่วมในการให้ข่าวสารหรือเผยแพร่ข่าวสารจากทางโรงเรียนไปสู่ชุมชนและให้ความ

ร่วมมือในการตอบรับข่าวสารที่มีไปถึง รวมทั้งเผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียนสู่หน่วยงานอื่นในรูปแบบของวารสารรายปี รายเดือน หรือรายภาคเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการสร้างความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนในรูปแบบอื่นที่มีผลต่อการพัฒนา

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาบทบาทการเข้าร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในชุมชนมุสลิม